

Odluka:

VSRH Revt 188/2018-3

Zbirni podatci

Broj odluke: Revt 188/2018-3

Datum odluke: 25.04.2018

Vrsta odluke: Rješenje

Vrsta predmeta: Građanski - revizija

Odjel: GRAĐANSKI ODJEL

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revt 188/18-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Davorke Lukanović-Ivanišević predsjednice vijeća, Mirjane Magud članice vijeća, Željka Šarića člana vijeća, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice i mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom L. d.o.o. T., odlučujući o reviziji E. U. iz T., osobe koja je bila zastupnik po zakonu stečajnog dužnika do dana nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka, kojeg zastupa punomoćnik I. K., odvjetnik u S., protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-7638/2017-3 od 9. siječnja 2018, kojim je potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj St-247/12 od 21. studenog 2017., ispravljeno rješenjem poslovni broj St-247/12 od 6. prosinca 2017., u sjednici održanoj 25. travnja 2018.,

r i j e š i o j e :

Odbacuje se revizija E. U., kao nedopuštena.

Obrazloženje

Trgovački sud u Splitu je rješenjem poslovnog broja St-247/12 od 21. studenog 2017., otvorio stečajni postupak nad trgovačkim društvom L. d.o.o., T., ..., OIB ..., dana 21. studenog 2017. u 14,00 sati kada su to rješenje i oglas o otvaranju stečajnog postupka istaknuti na e-Oglasnoj ploči suda (točke I. i III. izreke rješenja), za stečajnog upravitelja imenovana je M. H. iz S., (točke II. izreke), pozvani su stečajni vjerovnici da u određenom roku prijave svoje tražbine stečajnom upravitelju, razlučni i izlučni vjerovnici da obavijeste stečajnog upravitelja o svojim pravima, a dužnici stečajnog dužnika da svoje obveze bez odgode ispune stečajnom upravitelju za stečajnog dužnika (točke IV. do VI. izreke). Točkom VII. izreke rješenja sud je odredio vrijeme i mjesto održavanja općeg ispitnog ročišta i izvještajnog ročišta, a točkama VIII. i IX. određeno je da će se rješenje o otvaranju stečajnog postupka upisati u sudski registar i u zemljišne knjige Općinskog suda u Splitu i Stalnoj službi tog suda u Trogiru, te objaviti na e-Oglasnoj ploči suda. Točkom X. izreke rješenja ukinute

su sve mjere osiguranja određene rješenjem tog suda poslovni broj St-247/12 od 12. siječnja 2016. i određen upis brisanja tih mjera u sudskom registru i u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Splitu i Stalnoj službi tog suda u Trogiru.

Ovo rješenje je ispravljeno rješenjem poslovni broj St-247/12 od 6. prosinca 2017. u njegovom uvodnom dijelu tako da umjesto 21. studenoga 2015. kao dana donošenja rješenja treba stajati 21. studenoga 2017., te u točki VII. izreke rješenja tako da umjesto 26. siječnja 2017. u 9,00 sati, kao dana održavanja ispitnog ročišta treba stajati 26. siječnja 2018. u 9,00 sati.

Drugostupanjskim rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj PŽ-7638/2017-3 od 9. siječnja 2018, odbijena je kao neosnovana žalba E. U., zastupnika po zakonu stečajnog dužnika do dana otvaranja stečajnog postupka i potvrđeno je prvostupanjsko rješenje u točkama I. do IX. izreke.

U ovoj stečajnoj stvari je E. U., zastupnik po zakonu stečajnog dužnika do dana otvaranja stečajnog postupka (dalje: revident) podnio (izvanrednu) reviziju na temelju odredbe čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku navodeći u reviziji pitanja koja smatra važnima za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Predlaže prihvatiti reviziju kao osnovanu, te ukinuti rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i rješenje Trgovačkog suda u Splitu te predmet vratiti na ponovni postupak prvostupanjskom sudu.

Stečajna upraviteljica (za stečajnog dužnika) nije odgovorila na reviziju.

Revizija nije dopuštena.

Odredbom čl. 11. st. 10. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 44/1996, 161/1998, 29/1999, 129/2000, 123/2003, 197/2003, 187/2004, 82/2006, 116/2010, 25/2012, 133/2012, dalje: SZ) propisano je da se u stečajnom postupku revizija može izjaviti samo ako odluka drugostupanjskog suda ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguravanje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana, u skladu s pravilima parničnog postupka.

Odredbom čl. 400. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, dalje: ZPP) propisano je da će se u postupku u povodu revizije protiv rješenja na odgovarajući način primjenjivati odredbe tog zakona o reviziji protiv presude.

Dakle, prema citiranoj odredbi je u stečajnom postupku dopuštena samo (izvanredna) revizija prema odredbi čl. 382. st. 2. i 3. ZPP, što znači da u stečajnom postupku takvu izvanrednu reviziju može podnijeti stranka (sudionik u postupku) protiv drugostupanjskog rješenja ako odluka u stečajnom postupku ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Takav važan razlog može postojati, primjerice: 1) ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvaćanje odlučujući u pojedinim predmetima na odjelnoj sjednici, a riječ je o pitanju o kojemu postoji različita praksa drugostupanjskih sudova, 2) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje, ali je odluka drugostupanjskoga suda utemeljena na shvaćanju koje nije podudarno s tim shvaćanjem i 3) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskoga suda temelji na tom shvaćanju, ali bi - osobito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanjskoga i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Europskoga suda za ljudska prava ili Europskog suda - trebalo preispitati sudsku praksu.

U takvoj reviziji stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg je podnijela reviziju uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose i izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni (čl. 382. st. 3. ZPP).

Iz sadržaja navedenih odredaba ZPP proizlazi da je za dopuštenost ove (izvanredne) revizije potrebno kumulativno

ispunjenje slijedećih pretpostavki: da revizija sadrži određeno navedeno pravno pitanje, da su uz pitanje određeno navedeni propisi i drugi važeći izvori prava koji se na njega odnose, da je riječ o pitanju o čijem rješenju ovisi odluka u konkretnom postupku ovrhe i da sadrži određeno navedene razloge zbog kojih stranka smatra da je to pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U slučaju kada reviziji nedostaje bilo koji od navedenih elemenata nema pretpostavki za njeno razmatranje u smislu odredbe čl. 382. st. 2. ZPP.

Revident u predmetnoj reviziji postavlja pitanja koja glase:

„1. Da li se u izreci rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad stečajnim dužnikom, da bi se isto smatralo pravilnim i zakonitim, mora navesti točan trenutak nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka uvažavajući pritom odredbu članka 88. stavka 2. Stečajnog zakona/96?

2. Da li je Sud u postupku u kojem postojanje aktivne legitimacije za podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka ovisi o osnovanosti prigovora ništetnosti ugovora o kreditu, dužan navesti razloge o svim istaknutim osnovama ništetnosti (svim prigovorima ništetnosti) ili je pak dostatno da se osvrne tek na jednu od istaknutih osnova ništetnosti?

3. Da li ugovor o kreditu zaključen između rezidentne fizičke osobe kao korisnika kredita i nerezidentne pravne osobe kao kreditora, kojim se korisniku kredita odobrava kredit u stranoj valuti/devizama radi kupnje nekretnine, predstavlja zabranjeni kapitalni posao u smislu odredbe članka 15. Zakona o deviznom poslovanju i odredbe točke VII. Odluke Hrvatske narodne banke o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji (Narodne novine 111/2005), te da ti bi takav zabranjeni kapitalni posao također predstavljao ništetan pravni posao?

4. Da li ugovor o kreditu zaključen između rezidentne fizičke osobe kao korisnika kredita i nerezidentne pravne osobe kao kreditora, kojim se korisniku kredita odobrava kredit u stranoj valuti/devizama, predstavlja ništetan pravni posao?

5. Da li ugovor o hipotekarnom kreditu, kojemu kao uvjet nastanka bančine obveze na predaju novčanog iznosa (bitnog elementa svakog ugovora o kreditu) predstavlja zaključenje sporazuma radi osiguranja novčane obveze zasnivanjem založnog prava na nekretnini, uopće može nastati i proizvoditi pravne učinke prije negoli je zaključen takav sporazum?

6. Da li u slučaju hipotekarnog kredita (pri kojem kako je rečeno, bez zaključenja sporazuma o osiguranju zasnivanjem založnog prava, uopće ne nastaje bančina obveza na predaju novčanih sredstava kao bitan element svakog ugovora o kreditu), javnobilježnički akt koji služi kao titulus uknjižbe založnog prava predstavlja akcesoran pravni posao ili pak zajedno sa samom pisanom ispravom nastanak čijih pravnih učinaka je uvjetovan postojanjem tog akta, predstavlja jedan jedinstveni pravni posao i jedinstvenu ispravu u smislu odredbe članka 292. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima?

7. Da li drugostupanjski sud ima ovlast odbiti žalbu i potvrditi prvostupanjsku odluku sukladno odredbi članka 373. a. Zakona o parničnom postupku, ako (neovisno o ispunjenju uvjeta iz stavka 1. citiranog članka) nađe da je prvostupanjska odluka opterećena povredom postupka iz članka 354. stavak 1. Zakona o parničnom postupku, umjesto povredom parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. Zakona o parničnom postupku?“

U obrazloženju postavljenih pitanja revident navodi razloge koji se svode na to zbog čega smatra nevaljalim pravni posao iz kojeg proizlazi tražbina predlagatelja otvaranja stečajnog postupka nad dužnikom te razloge kojima obrazlaže svoje shvaćanje o učinjenim bitnim povredama u nižestupanjskim odlukama. Takvi razlozi mogu biti relevantni za ispitivanje pravilnosti pobijane odluke u konkretnom slučaju, ali ne mogu opravdati intervenciju ovoga suda u smislu izražavanja pravnih shvaćanja koja bi kao odgovori na postavljena pitanja bili od važnosti za jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni.

Polazeći od zakonom propisanih obveznih elemenata revizije iz čl. 382. st. 2. ZPP te imajući u vidu cjelokupan sadržaj

revizije potrebno je prethodno naglasiti kako ona ne sadrži razloge koji bi ukazivali na važnost postavljenih pitanja za jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni. To je nedostatak temeljnog elementa izvanredne revizije koji je dovoljan za zaključak o njenoj nedopuštenosti u smislu odredbe čl. 382. st. 2. i 3. ZPP.

Međutim, ovaj sud smatra korisnim navesti kako ni postavljena pitanja već sama po sebi ne bi mogla predstavljati procesnopravna ili materijalnopravna pitanja koja bi u smislu odredbe čl. 382. st. 2. i 3. ZPP bila važna za jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni.

U odnosu na pitanja pod brojem 3., 4., 5. i 6.:

Ova pitanja odnose se na valjanost (postojanje) tražbine predlagatelja otvaranja stečajnog postupka.

Odredbom čl. 39. SZ propisano je da se stečajni postupak pokreće prijedlogom vjerovnika ili dužnika, ako zakonom nije drugačije određeno te da je vjerovnik ovlašten podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka ako učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine i kojega od stečajnih razloga.

Pravnoj prirodi stečajnog postupka (kao izvanparničnog) protivno je utvrđivanje spornih tražbina, pa i onda kad je riječ o tražbini predlagatelja otvaranja postupka. Stoga, on svoju aktivnu legitimaciju dokazuje na način što će učiniti vjerojatnom svoju tražbinu prema dužniku (prema citiranoj odredbi čl. 39. st. 2. SZ).

Općenito uzevši, vjerojatnost je slabiji stupanj uvjerenja o postojanju određene činjenice od izvjesnosti o njenom postojanju. Ona dopušta već i samo utvrđenje mogućnosti da se takvo uvjerenje poklapa sa stvarnošću.

O vjerojatnosti postojanja određene činjenice zaključuje sudac, na temelju vlastite prosudbe o tome da mu je za postojanje određene činjenice pruženo više argumenata, od onih koji bi ukazivali suprotno, odnosno da je veća mogućnost da određena činjenica postoji, od mogućnosti da ona ne postoji. Da bi sud mogao odlučiti da u konkretnom slučaju postoji tražbina predlagatelja (do stupnja vjerojatnosti) mora mu biti pruženo više razloga za uvjerenje da određene činjenice postoje nego razloga za izvođenje suprotnog zaključka.

Zbog navedenog, sva navedena pitanja mogla bi (eventualno) biti od značenja u parnici koja bi se vodila o tražbini ovog vjerovnika, ali ne u ovom stečajnom postupku.

U odnosu na pitanja 1., 2. i 7.:

Na ova pitanja (osim što zajedno s pripadajućim obrazloženjem predstavljaju prigovor bitnih povreda postupka) jasan odgovor daju zakonske odredbe.

Što je obvezatan sadržaj rješenja o otvaranju stečajnog postupka propisano je odredbom čl. 54. SZ; sadržaj obrazloženja pisano izrađene sudske odluke određen je odredbom čl. 338. st. 4. ZPP, dok je ovlaštenje drugostupanjskog suda na potvrđivanje prvostupanjske odluke i onda kad je ona opterećena bitnom povredom uređeno je odredbom čl. 373.a. ZPP.

Stoga, ni ovdje nije riječ o pitanjima koja bi bila važna za jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni jer odgovor na njih jasno i nedvosmisleno proizlazi iz mjerodavnih zakonskih odredbi.

Kad stranka pitanjem postavljenim u reviziji zahtjeva preispitivanje primjene takvih jasnih odredbi u odnosu na konkretnu sudsku odluku (kao što to čini u revident) ona, zapravo, ističe prigovor bitnih odredbi parničnog postupka, odnosno izražava svoje nezadovoljstvo načinom na koji je (ili nije) sud primijenio određenu procesnopravnu odredbu, što u (izvanrednoj) reviziji iz odredbe čl. 382. st. 2. ZPP nije dopušteno (tako VSRH u Rev 1551/13-2 od 31. listopada 2017. i drugima).

Slijedom izloženog, predmetna revizija ne udovoljava pretpostavkama propisanim odredbom čl. 382. st. 2. i 3. ZPP, pa je

valjalo na temelju odredbe čl. 392.b. st. 1. i 2. ZPP u vezi s odredbama čl. 11. st. 10. te čl. 6. SZ, odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

Zagreb, 25. travnja 2018.

Predsjednica vijeća:

Davorka Lukanović-Ivanišević, v.r.